

**Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové – Malšova Lhota,
Lhotecká 39**

PREVENTIVNÍ PROGRAM

2018/2019

Mgr. Iva Trojnová

Obsah:

1. Charakteristika školy
2. Východiska pro vypracování Preventivního programu
3. Školní metodik prevence jako součást týmu
4. Cíle – priority Preventivního programu
 - 4.1. Cíle dlouhodobé
 - 4.2. Cíle krátkodobé
5. Realizace Preventivního programu
 - 5.1. Žáci
 - 5.1.1. Aktivity pro žáky
 - 5.1.2. Formy práce s dětmi
 - 5.2. Pedagogický sbor
 - 5.3. Rodiče a zákonní zástupci
6. Plán aktivit na školní rok 2018-2019
7. Evaluace
8. Kontaktní adresy
9. Závěr

Přílohy č.1: Krizový plán pro řešení šikany

Příloha č.2: Školní neúspěch

1. Charakteristika školy

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové - Malšova Lhota
Adresa školy:	Lhotecká 39, 500 09 Hradec Králové
Ředitelka školy:	Mgr. Jaroslava Bímová
Telefon:	495 262 959
E-mail:	j.bimova@tiscali.cz
Webová stránka školy:	www.zsmalsovalhota.cz
Metodik prevence:	Mgr. Iva Trojnová
Telefon:	725 761 488
E-mail:	Trojnova.Iva@centrum.cz

Naše malotřídní základní škola je školou rodinného typu s pěti postupnými ročníky ve čtyřech třídách. Součástí školy je 1 třída školní družiny. Kapacita školy je 90 žáků a 38 dětí MŠ. Spádově k nám přicházejí děti z Malšovy Lhoty a Svinar, ale také z centra Hradce Králové a okolních vesnic.

Úspěšně pracujeme s nadanými dětmi, které u nás nacházejí podnětné prostředí stimulující jejich individuální rozvoj. Tolerantní přístup a nápravné postupy pomáhají již mnoho let i dětem se specifickými poruchami učení a chování.

Zabezpečujeme i volnočasové vyžití dětí a nabízíme uplatnění v zájmových kroužcích v oboru výtvarném, dvou tělovýchovných, hudebním, jazykovém, rukodělném, keramickém, počítačovém a nově i v kroužku první pomoci. Nabízíme také klub nadaných dětí Sovičky.

Každoročně pořádáme mnoho akcí pro rodiče a veřejnost – výtvarné dílny, sportovní odpoledne, poslední zvonění, tradiční vánoční besídky.

2. Východiska pro Preventivní program

- Školský zákon
- Vyhláška MŠMT č.72/2005 o poskytování poradenských služeb ve školských zařízeních
- Školní vzdělávací program
- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT č.j.21291/2010-28
- Metodický pokyn ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č.j.MŠMT 22294/2013-1
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018

3. Školní metodik prevence jako součást týmu

Metodik prevence je součástí týmu s výchovným poradcem, ředitelkou školy a ostatními učiteli.

4. Cíle preventivního programu

Dlouhodobé:

- vést žáky ke zdravému životnímu stylu, zdravému postoji k životu
- vytvářet bezpečné prostředí pro zdravý duševní i tělesný vývoj každého žáka
- rozvíjet základní sociální dovednosti a prohlubovat znalosti a informovanost v oblasti diskriminace
- vytvářet pozitivní atmosféru ve třídách, ve vzájemných vztazích mezi žáky i mezi žáky a učiteli
- podporovat a posilovat vzájemnou toleranci, respekt a spolupráci mezi žáky
- vytvářet důvěru rodičů k instituci a společně řešit vzniklé problémy
- realizovat další vzdělávání pedagogických pracovníků vzhledem k preventivnímu působení

Krátkodobé:

- Zavedení pravidel chování ve třídách
- Třídnické hodiny
- Adaptační kurzy
- Zajistit preventivní programy
- Provádět diagnostiku, mapování situace ve třídách
- Zajistit nabídku volnočasových aktivit

5. Realizace Preventivního programu

5.1. Aktivity pro žáky:

- Zúčastňují se všech třídnických hodin a aktivně se při nich zapojují
- Vytvářejí společná pravidla chování a vzájemné tolerance ve třídách
- Aktivně se účastní všech preventivních programů a akcí pořádaných školou
- Se svými problémy se mohou svěřit metodikovi prevence, výchovnému poradci, třídnímu učiteli nebo ostatním učitelům
- Mohou využít schránku důvěry
- Během školního roku reagují na situace ve škole (dotazníky, testy)
- Zúčastňují se sportovních, výtvarných, hudebních i vědomostních soutěží
- Formou výletů, exkurzí, školou v přírodě si v třídních kolektivech vylepšují příznivé klima

Formy práce s dětmi:

V rámci vyučování jsou využívány rozmanité formy a metody práce - dotazníky, testy, referáty, diskuze, přednášky, kurzy, výlety, exkurze, školy v přírodě,...

5.2. Pedagogický sbor

- Vzdělává se v oblasti prevence
- Rozpoznává a zajišťuje včasnou intervenci
- Vzájemně spolupracuje a předává si aktuální informace o dění ve třídách
- Podílí se na volnočasových a mimoškolních aktivitách
- Vykonává neustálý dohled nad žáky

5.3. Rodiče a zákonní zástupci

- Seznámí se s Preventivním programem
- Jsou informováni o aktivitách školy (třídní schůzky, dny otevřených dveří, internetové stránky, konzultační hodiny, zprávy v žákovských knížkách)
- Budou seznámeni s postupem školy při řešení problémů

6. Plán aktivit na školní rok 2018/2019

- Preventivní programy dle aktuální nabídky
- Den s hasiči – ukázky hasičské a záchranářské techniky
- Etiketa ve školním řádu – pracovní semináře
- Přednášky nabízené Policií ČR oddělení prevence
Téma: Bezpečné chování, šikana, Dopravní výchova, Základy první pomoci
- Adaptační kurzy
- Dopravní hřiště pro žáky 4. a 5.ročníku
- Třídění odpadu, sběr papíru
- Canisterapie – ukázky práce se záchranářským psem
- Divadelní představení s výchovnou náplní
- Projektové dny – úkoly ve věkově různorodých skupinách
- Turnaj malotřídních škol ve vybíjené
- Účast na charitativních sbírkách
- Výtvarné soutěže s výchovnou tematikou dle nabídky
- Projekt Mléko a Ovoce do škol
- Přednáška zubní hygieny
- Výuka plavání pro 3. a 4.ročník
- Třídnické hodiny
- Návštěva městské knihovny
- Zájmové aktivity – kroužek sportovní, výtvarný, přírodovědný, hudební, počítačový, rukodělný, kroužek anglického a německého jazyku, kroužek nadaných dětí, keramický, zdravotní

7. Evaluace

Preventivní program bude průběžně kontrolován a hodnocen. Všichni učitelé si budou vést záznamy o absolvovaných přednáškách, akcích, případně o řešení vzniklých problémů.

8. Spolupráce s ostatními institucemi:

Pedagogicko-psychologická poradna Hradec Králové
Speciálně pedagogické centrum Hradec Králové
Policie ČR oddělení prevence
OSPOD Hradec Králové

9. Závěr:

Tento Preventivní program obsahuje probíhající aktivity ve škole. V průběhu roku bude doplňován a aktualizován na základě dalších nabídek programů. Zároveň bude reagovat na situaci ve škole a na vzniklé problémy.

V Hradci Králové dne 3.září 2018

PŘÍLOHA č.1

KRIZOVÝ PLÁN PRO ŘEŠENÍ ŠIKANY

Krizový plán vychází z Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j.21291/2010-28, příloha č.6 a Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č.j.22294/2013-1.

Škola přebírá odpovědnost za vytváření a udržování bezpečného prostředí, za ochranu žáků a za předcházení vzniku jakýchkoli forem rizikového chování na škole.

Pedagogický sbor se s krizovým plánem seznámí na úvodní pedagogické poradě na začátku školního roku.

Charakteristika šikany

1. Šikana je jakékoliv chování ze strany žáka, žáků vůči jinému žákovi nebo skupině, které se v čase opakuje. Záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat. Je to cílené a opakované užití fyzických nebo psychických útoků jedincem nebo skupinou vůči jedinci nebo skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit.
2. Šikana zahrnuje jak fyzické útoky, např. bití, vydírání, poškozování věcí, loupeže, tak i slovní útoky v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování nebo ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání.
3. Jednou z forem psychické šikany je kyberšikana, která se realizuje prostřednictvím moderních komunikačních prostředků, především internetu a mobilu
4. Šikana se vyskytuje v přímé podobě, ale také nepřímé jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků jinou skupinou spolužáků.
5. Za šikanování se nepovažuje škádlení a agrese, která nemá znaky šikany. Hranice mezi nimi bývá někdy nezřetelná. Záleží na schopnosti žáka škádlení opětovat, bránit se mu, zastavit ho.

Postupy pro vyšetření počáteční šikany a její řešení

1. Odhad závažnosti a formy šikany
2. Rozhovor s těmi, kteří informovali a s oběťmi
3. Nalezení vhodných svědků
4. Individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků a konfrontace oběti s agresorem)
5. Ochrana oběti
6. Předběžné vyhodnocení a zvolení rozhovor
 - Rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (metoda usmíření)
 - Rozhovor s agresory (metoda vnějšího nátlaku)
7. Realizace vhodné metody
 - Metoda usmíření
 - Metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči)
8. Třídní hodina
 - Výsledek metody usmíření
 - Oznámení o potrestání agresorů
9. Rozhovor s rodiči oběti
10. Třídní schůzka
11. Práce s celou třídou

Postupy pro vyšetření pokročilé šikany a její řešení

První kroky pomoci

1. Rychlý odhad závažnosti a formy šikany
2. Bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí

Příprava podmínek pro vyšetřování

3. Zalarmování pedagogů na poschodí a uvědomění vedení školy
4. Zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi
5. Pokračující pomoc oběti
6. Oznámení na policii, současně s tím navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

Vyšetřování

7. Rozhovor s oběťmi a informátory
8. Nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků
9. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky
10. Rozhovor s agresory, nikdy ne konfrontace agresor s obětí

Náprava

11. Metoda vnějšího nátlaku a změna v rozložení skupiny
Při komplikované šikaně pomáhají odborníci (PPP, SVP, OSPOD, Policie ČR).

Nápravná opatření

Škola má pro zastavení násilí agresorů nápravná opatření:

- Výchovná opatření (napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele školy)
- Snížená známka z chování
- Realizace individuálního výchovného plánu agresora
- Doporučení rodičům, aby dobrovolně umístili žáka do pobytového oddělení střediska výchovné péče, případně doporučení uskutečnit dobrovolný diagnostický pobyt žáka v diagnostickém ústavu
- Podání návrhu orgánu sociálně-právní ochrany dětí k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu
- U závažných případů šikany, při podezření na trestný čin obeznámí ředitel školy Policii ČR

Informace pro rodiče o školním programu proti šikaně

Pro nápravu šikany je velmi důležitá spolupráce všech potřebných složek – vedení školy, metodika prevence, výchovného poradce, třídních učitelů a také zákonných zástupců oběti i agresora. Je nutné zachytit případné ubližování silnějších slabším hned v počátku a účinně takové bezpráví zastavit. Spolupráce školy s rodiči je proto velmi důležitá. V případě, že by zákonní zástupci měli podezření nebo dokonce jistotu, že je dítěti ubližováno, bezprostředně se obrátí na třídního učitele, metodika prevence nebo ředitele školy. Takové informace jsou velice vážné a daná situace se musí rychle, odborně a bezpečně řešit.